

የሰበር መ/ቁ. 19394

ጥቅምት 28 ቀን 1998 ዓ.ም

ዳኞች፡- መንበረፀሐይ ታደሰ

ዓብዱልቃድር መሐመድ

ሐጉስ ወልዱ

መስፍን ዕቁበዮናስ

ሂሩት መለሰ

አመልካች፡- ወ/ሮ የኋላሽት ተካ - ወኪል የ10 አለቃ ፈጠነ ካሣሁን ቀረቡ

ተጠሪ፡- የለም

መዝገቡን መርምረን የሚከተለውን ፍርድ ሰጥተናል፡፡

ፍ ር ድ

ለሰበር አቤቱታው መነሻ የሆነው ጉዳይ የተጀመረው በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የመጀመሪያ ደረጃ ፍ/ቤት ነው፡፡ ጉዳዩ ሊጀመር የቻለው የአሁንዋ አመልካች የወራሽነት የምስክር ወረቀት ይሰጣት ዘንድ በመጠየቅ ነው፡፡ ጥያቄው የቀረበለት ፍ/ቤት የወራሽነት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ይሰጥ ዘንድ ጥያቄው መቅረብ ያለበት አውራሽ ነው በተባለው ሰው የመኖሪያ አድራሻ ለሚገኘው ፍ/ቤት ነው፡፡ የሟች የመኖሪያ አድራሻ አዲስ አበባ ባለመሆኑም ፍ/ቤቱ ጥያቄውን ማስተናገድ አይችልም፡፡ በማለት ጥያቄውን ውድቅ አድርጎአል፡፡ የከተማው አስተዳደር ይግባኝ ሰሚ ፍ/ቤት እና የሰበር ችሎትም የመጀመሪያ ደረጃ ፍ/ቤቱ የሰጠውን ውሣኔ አጽንተዋል፡፡ አቤቱታው የቀረበውም በዚሁ ላይ ነው፡፡

እኛም አመልካች መጋቢት 29 ቀን 97 ዓ.ም በፃፈችው ማመልከቻ ያቀረበችው አቤቱታ የሰር ፍ/ቤቶች ከሰጡት ውሣኔ እና ከሕጉ ጋር አገናዝበን መርምረናል፡፡ አመልካች ለአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የመጀመሪያ ደረጃ ፍ/ቤት ያመለከተችው የወላጅ አባትዋ ተካ ግዛው ወራሽ መሆንዋ ተረጋግጦ የወራሽነት የምስክር ወረቀት

እንዲሰጣት ነው። በማመልከቻዋ ላይም የአባትዋ መኖሪያ ስፍራ የነበረው አዲስ አበባ መሆኑ ብትገልጽም፤ በዚህ ረገድ ያቀረበቻቸው ምስክሮችዋ ግን ሟች ይኖር የነበረው ከአዲስ አበባ ውጪ አላባ በተባለ ሥፍራ እንደሆነ ነው ያስረዱት። ጥያቄው የቀረበለት ፍ/ቤትም ይህንኑ ሁኔታ በፍ/ብ/ሕግ ቁ. 826(1) ከተመለከተው ድንጋጌ ጋር በማገናዘብ ውሣኔ ሰጥቶአል።

ፍ/ቤቱ ለውሣኔው መሰረት ያደረገው የፍ/ብ/ሕግ ቁ. 826 የሚገኘው በፍትሐብሔር ሕጉ በሁለተኛው መጽሐፍ « ስለውርስ(ስለአወራረስ)» በሚለው በአንቀጽ አምስት ሥር ነው። የተያዘው ጉዳይም ውርስን ወይም አወራረስን የሚመለከት ነው። ቁ.826(1) በግልጽ የሚያመለክተው አንድ ሰው የሞተ እንደሆነ በሞተበት ጊዜ ዋናው መኖሪያው ሥፍራ በሆነበት ቦታ ውርሱ እንደሚከፈት ነው። ይህ ድንጋጌ በመሰረታዊው ሕግ (Substantive law) ውስጥ የሚገኝ ሲሆን ፣ የፍትሐብሔር ክርክሮች የሚመሩበትን የሥነ ሥርዓት ደንቦች በያዘው የፍትሐብሔር ሕግ ውስጥ የሚገኘው ቁ.23ም እንደዚሁ ተመሳሳይ ነገር ነው የሚናገረው። ድንጋጌው "በውርስ ምክንያት ስለሚቀርብ ክስ" የሚል ርእስ ያለው ሆኖ ክሱ የሚቀርበው የውርሱ ክፍያ በተጀመረበት ቦታ ለሚገኘው ፍ/ቤት እንደሆነ ያመለክታል። ከፍ ሲል እንደተገለፀውም የውርሱ ክፍያ የሚጀመረው ሟች በሞተበት ጊዜ ዋናው መኖሪያው ሥፍራ በሆነበት ቦታ ነው። የአመልካች አባት በሞተበት ጊዜ ዋናው መኖሪያው ሥፍራ አዲስ አበባ አልነበረም። ከዚህ የተነሣም ፍ/ቤቱ ጥያቄው መቅረብ ያለበት ሟች በሞተበት ጊዜ ዋናው መኖሪያው ሥፍራ በሆነበት ቦታ ላለው ፍ/ቤት ነው በማለት ወስኖአል። በበኩላችንም እንደምናየው ፍ/ቤቱ በዚህ ረገድ የፈፀመው መሰረታዊ የሕግ ስህተት የለም።

ው ሣ ኔ

1. አቤቱታ የቀረበበት የሥር ፍ/ቤቶች ውሣኔ ፀንቶአል።
2. ጉዳዩ የተወሰነ በመሆኑ መዝገቡ ወደ መዝገብ ቤት ይመለስ።

የማይነበብ የአምስት ዳኞች ፌርማ አለበት።

ተ.ወ